

Mirar-ho

Frases com *Mira-ho* o *Ja ho miraré* poden ésser les equivalències de *Mira el que ha passat* i *Ja miraré això*, respectivament, és a dir, oracions en què el pronom neutre *ho* exerceix la seva funció normal de representar els complements directes *això* i *el que ha passat*. Però, potser més usualment, *Mira-ho* i *Ja ho miraré* tenen un significat més o menys equivalent a *Preocupa-te'n* i *Ja me'n preocuparé*. Quin és, doncs, exactament, el complement que reemplaça el pronom *ho* en les oracions *Mira-ho* i *Ja ho miraré* quan són usades en el sentit que acabem d'indicar?

Ahir deïem que el Diccionari Fabra no indicava gaire explícitament l'ús que es pot fer del verb *mirar* en el sentit de "procurar". Exactament, només li reconeix, que s'hi acostia, el significat "anar amb compte", il·lustrat amb els exemples: *Mira que no t'etivolis* i *Mira de no fer-ho mai més*. Observem, en primer lloc, que totes dues frases són d'imperatiu i, d'altra banda, que el complement del segon exemple, *de no fer-ho mai més*, té ja un valor de substitució. El Diccionari de l'Enciclopèdia ja és més explícit, car admet per a *mirar* el significat "procurar, provar, fer els possibles", amb els exemples *Mira si pots fer-ho*, *Aquesta tarda miraré de venir* i *Mira que no t'hagin de renyar*. (Notem, també, que dos d'aquests exemples són frases d'imperatiu.) I sembla força evident que és únicament el primer d'aquests tres exemples, *Mira si pots fer-ho*, que admet la representació del complement, *si pots fer-ho*, per

mitjà del pronom neutre *ho*. Efectivament: a qui ens digués *Mira si pots fer-ho* respondriem, segurament, *Ja ho miraré*. En canvi, si algú ens deia *Mira de venir aquesta tarda*, en què se'ns demana, no la possibilitat d'una cosa sinó la realització d'una acció concreta. una resposta com *Ja ho miraré* enclouria, sens dubte, un compromís poc ferm, talment com si diguéssim *Ja miraré si és possible* (o *si puç*), contràriament a *Ja miraré de fer-ho*, equivalent a *Ja ho procuraré*. Potser, de fet, no substituiríem el verb *venir* per *fer-ho*, sinó que més aviat el repetiríem, però pot valer qualsevol altre exemple: *Mira d'avisar el teu cosí*. — *Ja miraré de fer-ho*.

Contràriament a *veure*, doncs, que (significat "procurar") no sembla admetre el pronom *ho* com a complement, *mirar* té, com deïem ahir, aquesta capacitat, però, fins on hem pogut sorprendre l'ús de la llengua real, creiem indispensable la distinció que hem exposat.

Albert Jané